

STÖD VID UPPFÖLJNING AV FÖRSKRIVEN ELRULLSTOL

Uppföljningsunderlaget är tänkt som ett stöd för förskrivare i förskrivningsprocessen gällande det som åligger förskrivare efter utlämnandet av hjälpmedlet. En väl genomförd uppföljning med information, instruktion, träning/invänjning, uppföljning och utvärdering ger ofta ny kunskap som kan leda till nya åtgärder. En viktig del i förskrivningsprocessen är uppföljning och utvärdering av uppsatta mål. Som förskrivare ansvarar du för att det finns stöd i omgivningen och att användningsområdet för hjälpmedlet är klargjort. Du ansvarar också för att bedöma behov av fortsatt uppföljning. Detta är förstås särskilt viktigt gällande personer med skador och/eller sjukdomar som ofta leder till ändrade förutsättningar. Uppföljningsunderlaget är ett komplement till den information som finns på Vårdgivarguiden gällande [förskrivningsprocessen](#) och [uppföljning av hjälpmedelsförskrivning](#) samt till Socialstyrelsens material kring [förskrivningsprocessen](#).

Dokumentet innehåller underlag för en överenskommelse mellan förskrivare och brukare, tips vid körträning samt uppföljning av användandet. Enligt vårdgivarguidens rekommendation skall uppföljning ske minst 1 gång/år.

| | |
|-----------------------|---|
| Målformulering | <ul style="list-style-type: none"> • Har brukarens/förskrivarens mål med elrullstolen uppfyllts? Om inte, varför? • Använder brukaren elrullstolen enligt överenskommelse mellan brukare och förskrivare? |
|-----------------------|---|

KÖRTRÄNING

| Förskrivarens förberedelser inför körträning | |
|---|---|
| Förberedelser | <ul style="list-style-type: none"> • Miljön; Var ska elrullstolen användas? Inomhus, utomhus, arbete, skola, övriga aktiviteter/områden (t ex fritidsaktiviteter: besöka vänner/familj, kulturevenemang, trädgård, restaurang/café). • Elrullstolens egenskaper: tekniskdata, skötselråd, elfunktioner, laddningsrutin. |

| Genomgång med brukaren inför körträning | |
|--|---|
| Muntlig information/genomgång | <p>Information/genomgång bör ges till brukaren och berörda personer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Broschyr "Information vid utlämning av elrullstol". Där finns information om försäkring, service och skötselråd samt trafikregler med mera. • Bruksanvisning. |

| | |
|---|---|
| | <ul style="list-style-type: none"> • Var och i vilka aktiviteter samt under vilka förutsättningar elrullstolen ska användas. • Restriktioner och överenskommelse mellan brukare och förskrivare. Upprätta gärna en skriftlig överenskommelse mellan dig och brukaren vid förskrivning. • Information vad som gäller vid tillbud. |
| Praktisk genomgång av elrullstolen | <p>Instruktioner/träning bör ges till brukaren och berörda personer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elfunktioner på elrullstolen. • Inställningar av sits och hastighet. • Frikoppling. • Vårdarstyrning. • Laddning av elrullstolen. |

| Praktisk körträning | |
|----------------------------|---|
| Inomhus | <ul style="list-style-type: none"> • Förflyttning till/från elrullstolen. • Start/stopp. • ADL-situationer där elrullstolen används. • In i och ut ur hiss. • Genom dörrar och över trösklar. • Precisionskörning. |
| Utomhus | <ul style="list-style-type: none"> • Start/stopp på olika underlag: planmark, i backe. • Backa. • Bromssträcka i olika hastigheter och i backe. • Körning i olika hastigheter. • Hastighetsreglering vid svängar. • Hindertagning. • Trånga passager samt i stressiga situationer. • Öppna dörrar. • Närmiljön och i aktuella aktiviteter. • Övergångsställen. • Kollektivtrafik. • Till/från förvaringsplats. • På ramp. • Lasta in i bil/kör in i färdtjänstfordon. |

Tips och råd

Generellt

- Stressiga situationer såsom i och ur hiss, oförutsedda situationer, i köpcentrum eller liknande bör tränas på. Ge förslag på att sänka hastigheten, eller stanna stolen helt. Vid oförberedda händelser, ge tips på att ta med mobiltelefon för att kunna tillkalla hjälp.
- Stäng av elrullstolen vid på/avklädning, överflyttning och betalning i kassa. Elrullstolen bör vara avstängd vid sittande intill bord och när den inte skall köras.
- Börja träningen i fiktiva miljöer där ingen/inget kan skadas. Till exempel upptejpade linjer som motsvarar hiss, förvaringsplats eller andra trånga utrymmen.
- Ge tips om var matkassar kan placeras på elrullstolen i syfte att inte påverka tipprisk eller krock med länkhjul.
- Ge tips om hur fotplattor fälls upp. Prova med till exempel griptång, påklädningskrok eller band.
- Vid hindertagning ska elrullstolen köras över rakt mot kanten/hindret då samtliga hjul är på underlaget. Detta minskar tipprisken.
- Sänk hastigheten vid svängar.
- Undvik att köra på skrå då tipprisken ökar.
- Om sitstilt finns på elrullstolen kan den med fördel lutas bakåt i utförsbacke och ned för kanter för att underlätta för brukaren. Tiltas elrullstolen bakåt kommer benstöden högre upp från marken och ökar markfri gång.
- Sitstilt bakåt kan underlätta för brukaren att orka hålla upp huvudet och därmed kunna se omgivningen bättre. Minskar även risken att glida fram på sittdynan.
- Upprätt körställning underlättar vid körning uppför ramp i syfte att minska tipprisken bakåt.
- Inför service av elrullstolen är det viktigt att elrullstolen är rengjord för att tekniker ska kunna arbeta med den samt minska smittorisk. Detta gäller även vid återlämning av elrullstolen.
- Informera om att brukaren bör se över lufttrycket i däcken på elrullstolen. För lite lufttryck i däcken minskar körsträckan och ökar risken för instabilitet samt slitage på elrullstolen.
- Informera om att vid mörkerkörning är det viktigt att man syns, till exempel att man kan hänga reflexväst på ryggstödet.
- Vid frågor om tillgänglighet i kollektivtrafik rekommendera brukaren att se information från SL.

UPPFÖLJNING

| Uppföljning | |
|--|---|
| Användning | <ul style="list-style-type: none"> • När används elrullstolen? Uppskattad nyttjandegrad/frekvens av elrullstolen. Kommer elrullstolen användas minst tre av de fyra årstiderna? Klicka här för att komma till Beslutsstöd. • Var används elrullstolen och i vilka aktiviteter? Inomhus, utomhus, i kollektivtrafik, närmiljö. • Hur länge sitter brukaren i sin elrullstol/dag? • Finns det andra hjälpmedel som används i kombination med elrullstolen? Kommunikationshjälpmedel, förflyttningshjälpmedel, omgivningskontroll. • Vad fungerar bra? • Vad fungerar mindre bra? • Klarar brukaren manövrering av elrullstolen? • Behöver restriktioner uppdateras? • Uppfyller elrullstolen brukarens förväntningar och mål? • Uppfylls förskrivarens syfte med förskrivningen? • Har incidenter skett? Brukaren ska kunna framföra rullstolen utan fara för sig själv eller andra. • Följer brukaren egensansvaret? Skötsel, förvaring, aktsamhet. • Riskanalys: Finns begränsningar/resurser som påverkar användandet av en elrullstol? |
| Sittande och funktionstillstånd | <ul style="list-style-type: none"> • Föreligger medicinska förändringar? Behov av ny bedömning? • Föreligger förändringar i aktivitets- och funktionsförmåga? • Använder och klarar brukaren och anhöriga sittjusteringar med hjälp av elfunktioner? |